

PREDŠKOLSKA USTANOVA „B I S E R I“
TRSTENIK

PRAVILNIK
O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

Decembar, 2022.god.

Na osnovu člana 3. i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Sl.glasnik RS“, broj 101/2005) i člana 46. Statuta Predškolske ustanove „BISERI“, Trstenik, Upravni odbor je na sednici održanoj dana 26.12.2022.godine doneo:

PRAVILNIK O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim opštim aktom – Pravilnikom, u skladu sa propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, uređuju se prava, obaveze i odgovornosti u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u Predškolskoj ustanovi „BISERI“, Trstenik (u daljem tekstu: Ustanova).

Član 2.

Bezbednost i zdravlje na radu podrazumeva obezbeđivanje takvih uslova na radu kojima se, u najvećoj mogućoj meri, smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji pretežno stvaraju predpostavku za puno fizičko, psihičko i socijalno blagostanje zaposlenih.

U Ustanovi se bezbedni i zdravi uslovi rada ostvaruju primenom savremenih tehničkih, organizacionih, zdravstvenih, socijalnih, ergonomskih i drugih preventivnih mera i sredstava u cilju otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih.

Član 3.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu imaju:

- 1) zaposleni;
- 2) učenici i studenti kada se nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi (radionice, ekonomije, kabineti, laboratorije i dr.);
- 3) lica koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji;
- 4) lica na profesionalnoj rehabilitaciji;
- 5) lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora dok rade u privrednoj jedinici zavoda za izvršenje kazne zatvora (radionice, gradilišta i sl.) i na drugom mestu rada;
- 6) lica na dobrovoljnim i javnim radovima organizovanim u opštem interesu, radnim akcijama i takmičenjima u vezi sa radom;
- 7) lica koja se zateknu u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njihovom prisustvu upoznat poslodavac.

Član 4.

Zaposleni imaju pravo i obavezu da se kod zasnivanja radnog odnosa ili promene radnog mesta u Ustanovi upoznaju sa opasnostima na radu i da se stručno osposobe za bezbedan rad.

Zaposleni imaju pravo da se upoznaju sa sprovođenjem mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 5.

Proces rada organizuje se i sprovodi tako da se zaposlenima obezbeđuje rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Kada zbog uvođenja nove tehnologije nisu propisane mere bezbednosti i zdravlja na radu, do donošenja odgovarajućih propisa, primenjuju se opšte priznate mere kojima se osiguravaju bezbednost i zdravlje zaposlenih.

Opšte priznatom merom, u smislu stava 2. ovog člana, smatra se mera kojom se može otkloniti opasnost pri radu ili smanjiti štetnost po zdravlje zaposlenog u meri u kojoj je to razumno izvodljivo.

Član 6.

Preventivne mere u ostvarivanju bezbednosti i zdravlja na radu obezbeđuju se primenom savremenih tehničkih, ergonomskih, zdravstvenih, obrazovnih, socijalnih, organizacionih i drugih mera i sredstava za otklanjanje rizika od povređivanja i oštećenja zdravlja zaposlenih, i/ili njihovog svođenja na najmanju moguću meru, u postupku:

- 1) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja objekata namenjenih za radne i pomoćne prostorije, kao i objekata namenjenih za rad na otvorenom prostoru u cilju bezbednog odvijanja procesa rada;
- 2) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svom pripadajućom opremom za rad, u cilju bezbednog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških štetnosti, mikroklimе i osvetljenja na radnim mestima i u radnim i pomoćnim prostorijama sa propisanim merama i normativima za delatnost koja se obavlja na tim radnim mestima i u tim radnim prostorijama;
- 3) projektovanja, izrade, korišćenja i održavanja opreme za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu bezbednost i zdravlje na radu, pomoćnih konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprečava povređivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;
- 4) proizvodnje, pakovanja, prevoza, skladištenja, upotrebe i uništavanja opasnih materija, na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih;
- 5) projektovanja, proizvodnje i korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nisu mogli da budu otklonjeni primenom odgovarajućih preventivnih mera;
- 6) obrazovanja, vaspitanja i osposobljavanja u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 7.

Ovim se Pravilnikom se uređuju, odnosno utvrđuju:

1. Opšte odredbe,
2. Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
3. Organizovanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu,
4. Organi za sprovođenje mera bezbednosti i zdravlja na radu,
5. Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad,
6. Povrede na radu,
7. Evidencija,
8. Posebna zaštita žena, omladine i osoba sa invaliditetom,
9. Nabavka opreme i sredstava lične bezbednosti i zdravlja na radu,
10. Postupak pregleda, ispitivanja i održavanja oruđa za rad kao i ispitivanje hemijskih i bioloških štetnosti,
11. Način postupka upućivanja zaposlenih na lekarski pregled,
12. Prva pomoć u slučaju povrede ili oboljenja zaposlenog na radu,
13. Inspekcija rada u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu,
14. Zabrana vršenja poslova i udaljenje sa rada,
15. Mere bezbednosti i zdravlja na radu,
16. Prelazne i završne odredbe.

PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

DIREKTOR USTANOVE

Član 8.

Direktor Ustanove je odgovoran za sprovođenje i unapređivanje mera bezbednosti i zdravlja na radu.

Direktor Ustanove sprovodi i unapređuje bezbednost i zdravlje na radu, a naročito je obavezan:

1. da donese akt o proceni rizika u pisanoj formi za sva radna mesta u radnoj okolini i da utvrdi načine i mere za njihovo otklanjanje, kao i da izmeni akt o proceni rizika u slučaju pojave nove opasnosti i promene nivoa rizika u procesu rada;

2. da organizuje poslove bezbednosti i zdravlja na radu, odnosno da aktom u pisanoj formi odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu, omogući mu nezavisno i samostalno obavljanje poslova i pristup svim potrebnim podacima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;

3. da obezbedi da radni proces bude prilagođen telesnim i psihičkim mogućnostima zaposlenog, a radna okolina, sredstva za rad i sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu budu uređeni, odnosno proizvedeni i obezbeđeni da ne ugrožavaju bezbednost i zdravlje zaposlenog;

4. da, prilikom organizovanja rada i radnog procesa, obezbedi preventivne mere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih kao i da obezbedi finansijska sredstva za njihovu primenu;

5. da pri svakoj promeni tehnološkog procesa sredstva za rad prilagodi tom procesu pre početka rada, da zaposlene obaveštava o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja koja nastaju njihovim uvođenjem, odnosno da u takvim slučajevima donese odgovarajuća uputstva i instrukcije za bezbedan i zdrav rad;

6. da ne dozvoli rad zaposlenom koji nije osposobljen za bezbedan i zdrav rad, odnosno da ne dozvoli rukovanje mašinama i opremom, zaposlenima mlađim od 18 godina i zaposlenima koji nisu osposobljeni za bezbedan i zdrav rad;

7. da izvrši nabavku i izda na upotrebu sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu u skladu sa aktom o proceni rizika i vrši kontrolu njihove upotrebe u skladu sa namenom;

8. da zaposlenima izda na upotrebu sredstva za rad i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu na kojima su primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu i to, samo ako su usaglašena sa propisanim tehničkim zahtevima, ako je njihova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako su označeni u skladu sa propisima i ako ih prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija;

9. da obezbedi zaposlenima uputstva za bezbedan rad popropisima o bezbednosti i zdravlju na radu za korišćenje opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu na jeziku koji zaposleni razume;

10. da obezbedi održavanje sredstava i opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju;

11. da angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i provera opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline;

12. da zabrani korišćenje neispravnih sredstava za rad i sredstva i opreme za ličnu zaštitu na radu;

13. da zaposlenim dâ na korišćenje opasne hemijske materije i druge hemijske materije za koje je propisana obaveza izrade i dostavljanja bezbednosnog lista, samo ako mu je uz hemijsku materiju učinio dostupnim bezbednosni list na jeziku koji zaposleni razume, u skladu sa propisima kojima se uređuju hemikalije, kao i ako je obezbedio sve mere koje proizilaze iz bezbednosnog lista;

14. da aktom o proceni rizika, na osnovu ocene službe medicine rada, odredi posebne zdravstvene uslove koje moraju ispunjavati zaposleni na radnom mestu sa povećanim rizikom;

15. da obezbedi, na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada, propisane lekarske preglede zaposlenih koji podležu takvoj obavezi;

16. da zaposlenog, za koga se u postupku periodičnog lekarskog pregleda utvrdi da ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mestu sa povećanim rizikom, premesti na drugo radno mesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima;

17. da obezbedi pružanje prve pomoći povređenom ili naglo obolelom licu, kao i da osposobi određeni broj zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti;

18. da obezbedi odgovarajući broj ormarića za prvu medicinsku pomoć sa odgovarajućim sanitetskim materijalom na koje ističe broj telefona na koji treba, u slučaju potrebe, pozvati hitnu medicinsku pomoć;

19. da zaustavi svaku vrstu rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje zaposlenih;

20. da, najmanje osam dana pre početka rada, izvesti nadležnu inspekciju rada o početku rada odvojene jedinice ili svakoj promeni tehnološkog postupka, ukoliko se tim promenama menjaju uslovi rada;

21. da, ukoliko je aktom o proceni rizika utvrdio nedostatke u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu za čije su otklanjanje potrebna veća investiciona ulaganja, a život i zdravlje zaposlenih nisu teže ugroženi, sačini poseban program o postupnom otklanjanju nedostataka i utvrdi rokove za realizaciju programa;

22. da, što je moguće pre svako lice, koje se po bilo kom osnovu nalazi u radnoj okolini upozori na opasna mesta ili na štetnosti po zdravlje koje se javljaju u tehnološkom procesu, odnosno na mere bezbednosti koje mora da primeni, kao i da ga usmeri na bezbedne zone za kretanje;

23. da vidno obeleži i istakne oznake za bezbednost ili zdravlje radi obaveštavanja i informisanja zaposlenih o rizicima u tehnološkom procesu, pravcima kretanja i dozvoljenim mestima zadržavanja kao i o merama za sprečavanje i otklanjanje rizika;

24. da preduzme mere i spreči pristup u krug objekta neovlašćenim licima i sredstvima saobraćaja;

25. da obezbedi da pristup radnom mestu u radnoj okolini, na kome pretili neposredna opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja (trovanja, gušenja, i sl), imaju samo lica koja su osposobljena za bezbedan i zdrav rad, koja su dobila uputstva da prestanu da rade i/ili odmah napuste radno mesto i odu na bezbedno mesto, posebna uputstva za rad na takvom mestu i koja su snabdevena odgovarajućim sredstvima i opremom za ličnu zaštitu na radu;

26. da zaposlenima omogući da biraju svog predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu;

27. da u Odbor za bezbednost i zdravlje na radu imenuje najmanje jednog svog predstavnika, tako da broj predstavnika zaposlenih bude veći za najmanje jedan od broja predstavnika poslodavca;

28. da predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno Odbor za bezbednost i zdravlje na radu informiše o svim podacima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;

29. da najmanje jednom predstavniku za bezbednost i zdravlje na radu omogući odsustvo sa rada u obavljanju poslova radnog mesta na koje je raspoređen u trajanju od najmanje pet časova rada mesečno s pravom na naknadu zarade koja se obračunava i isplaćuje u istom iznosu kao da je radio na poslovima radnog mesta, kao i da obezbedi tehničko-prostorne uslove u skladu sa prostornim i finansijskim mogućnostima, radi obavljanja aktivnosti predstavnika zaposlenih;

30. da organizuje vođenje i čuvanje evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;

31. da o svakoj teškoj, smrtnoj ili kolektivnoj povredi na radu, odnosno povredi na radu zbog koje je zaposleni nesposoban za rad duže od tri uzastopna radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, izvesti usmenim i pisanim putem nadležnu inspekciju rada i organ unutrašnjih poslova i da najkasnije u roku od tri uzastopna radna dana od dana saznanja, prijavi nadležnoj inspekciji rada profesionalno oboljenje;

32. da na zahtev inspektora rada dostavi izveštaj o stanju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim merama u ovoj oblasti;

33. da zaposlenog osigura od povreda na radu i profesionalnog oboljenja radi obezbeđivanja naknade štete i da za osiguranje obezbedi finansijska sredstva;

34. da inspekturu rada omogući vršenje nadzora, odnosno ulazak u objekte i prostorije u svako doba kada ima zaposlenih na radu, da odredi najmanje jednog zaposlenog koji će inspektoru rada pružati potrebne informacije i obaveštenja, da inspektoru rada omogući uvid u dokaze o stabilnosti objekta, akte i dokumentaciju, primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu na sredstvima za rad i u radnoj okolini, opremi za ličnu zaštitu i podatke i evidencije o korišćenju i skladištenju opasnih materija;

35. da, u roku koji odredi inspektor rada, preduzme naložene mere i otkloni utvrđene nedostatke ili nepravilnosti i da u roku od osam dana od isteka roka za otklanjanje utvrđenog nedostatka ili nepravilnosti, obavesti u pismenoj formi, nadležnu inspekciju o izvršenju naložene obaveze;

36. da ne dozvoli upotrebu alkohola i pušenje za vreme rada, udalji iz procesa rada zaposlenog koji je pod uticajem alkohola ili puši na nedozvoljenom mestu, i da naloži proveru sa ciljem da se utvrdi da li je zaposleni pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;

37. da ispita razloge zbog kojih je zaposleni odbio da radi, odnosno obavesti nadležnu inspekciju rada kad zaposleni odbije da radi zbog toga što mu prethodi neposredna opasnost po život i zdravlje, u skladu sa zakonom;

38. da vrši kontrolu, odnosno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje zaposlenih na radu,

39. da prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i o bolestima u vezi sa radom, utvrđuje uzroke i preduzima mere za njihovo otklanjanje;

40. da inspektoru rada, pri vršenju uviđaja ili inspeksijskog nadzora pruža sve potrebne informacije i obaveštenja i dokaze;

41. da redovno prati sve rokove u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, priprema izveštaje za inspekciju rada o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti i o drugim naloženim obavezama;

42. da obaveštava Upravni odbor o stanju bezbednosti i zdravlja na radu.

Član 9.

Direktor se ne oslobađa odgovornosti bez obzira da li je preneo ovlašćenja, prava, obaveze i odgovornosti na drugo lice.

ZAPOSLENI

Član 10.

Zaposleni ima pravo i obavezu da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili radnim zadacima na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Član 11.

Zaposleni kod poslodavca imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu.

Zaposleni kod poslodavca ima pravo:

1. da poslodavcu daje predloge, primedbe i obaveštenja o pitanjima bezbednosti i zdravlja na radu;

2. da kontroliše svoje zdravlje prema rizicima radnog mesta, u skladu sa propisima o zdravstvenoj zaštiti;
3. da preduzme odgovarajuće mere, u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja mu stoje na raspolaganju i da napusti radno mesto, odnosno radnu okolinu, ako mu preti neposredna opasnost po život ili zdravlje.

Član 12.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi:

1. ako mu preti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radnom mestu na koje je određen, sve dok se te mere ne obezbede;
2. ako mu poslodavac nije obezbedio propisani lekarski pregled ili ako se na lekarskom pregledu utvrdi da ne ispunjava propisane zdravstvene uslove, u smislu člana 43. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu, za rad na radnom mestu sa povećanim rizikom;
3. ako u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo otklanjanje, u smislu člana 27. stav 2. zakona o Bezbednosti i zdravlju na radu, na poslovima ili na radnom mestu na koje ga je poslodavac odredio;
4. duže od punog radnog vremena, odnosno noću ako bi, prema oceni službe medicine rada, takav rad mogao da pogorša njegovo zdravstveno stanje;
5. na sredstvu za rad na kojem nisu primenjene propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu.

Član 13.

Zaposleni je obavezan:

1. da poštuje propise o bezbednosti i zaštiti života i zdravlja na radu, odnosno primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koristi sredstva za rad i opasne materije, da koristi propisana sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da sa njima pažljivo rukuje, da ne bi ugrozio svoju bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica;
2. da pre početka rada pregleda svoje radno mesto i sredstva za rad koja koristi, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izvesti poslodavca;
3. da pre napuštanja radnog mesta, radno mesto i sredstva za rad ostavi u čistom i urednom stanju, tako da ne ugrožavaju druge zaposlene;
4. da saraduje sa poslodavcem i licem za bezbednost i zdravlje na radu kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na radu na radnim mestu na kojem radi;
5. da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili radnom mestu na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;
6. da odmah, u skladu sa svojim saznanjima, obavesti poslodavca o nepravilnostima, štetnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;
7. da se na zahtev poslodavca ili lica za bezbednost i zdravlje na radu podvrgne proveru da li je pod uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
8. da obavi lekarski pregled na koji se upućuje, ako je aktom o proceni rizika utvrđeno da radi na radnom mestu sa povećanim rizikom, ili podleže takvoj obavezi na osnovu drugih propisa;
9. da obavlja poslove iz svog delokruga rada i neovlašćeno ne rukuje drugim sredstvima za rad za koje nije osposobljen za bezbedan i zdrav rad;
10. da se stručno usavršava i da stalno upotpunjava i usavršava svoja znanja iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;

11. da pravilno rukuje oruđem za rad , postupa po uputstvu proizvođača, uputstvu za bezbedan rad i sprovodi mere bezbednosti i zdravlja na radu;
12. da namenski koristi sredstva i opremu lične zaštite, da sa njima pažljivo rukuje i održava ih u ispravnom stanju;
13. da radi na način kako je to propisano nomativnim aktima utvrđeno;
14. da odmah prijavi neposrednom rukovodiocu svaku povredu na radu.

Član 14.

Zaposleni koji se ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu čini težu povredu radne obaveze.

Zaposleni koji se ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu, ne koristi sredstva lične zaštite na radu ili ako odbije da postupi po uputstvima odgovornog zaposlenog sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima, može se privremeno udaljiti sa radnog mesta ili iz Ustanove.

Član 15.

U smislu ovog Pravilnika, povredom radnih obaveza smatraju se:

1. neizvršavanje ili nesavesno, nemarno, neblagovremeno izvršavanje obaveze u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu;
2. povreda odredaba o obezbeđenju opasnosti od požara, eksplozija ili drugih elementarnih nepogoda;
3. zloupotreba položaja ili prekoračenje datog ovlašćenja u vezi sa bezbednošću i zdravljem naradu;
4. nepreduzimanje ili nedovoljno preduzimanje mera bezbednosti i zdravlja na radu;
5. nekorišćenje sredstava ili opreme lične zaštite na radu;
6. pušenje na zabranjenim mestima;
7. dolazak na rad u pripitom stanju i uzimanje narkotičkih sredstava kojima se umanjuje radna sposobnost;
8. odbijanje izvršavanja naredbe, odnosno naloga odgovornog radnika u vezi primene mera bezbednosti i zdravlja na radu.

ORGANIZOVANJE POSLOVA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 16.

Poslove bezbednosti i zdravlja na radu može da obavlja lice koje ima položen stručni ispit u skladu sa odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu. Stučne poslove bezbednosti i zdravlja na radu može da obavlja jedan ili više zaposlenih koji imaju položen stručni ispit u skladu sa odredbama Zakona o bezbednosti i zdravlja na radu.

Stučne poslove bezbednosti i zdravlja na radu može da obavlja jedan ili više zaposlenih koji imaju položen stručni ispit ili pravno lice, odnosno preduzetnik koji ima licencu. Odluku o tome da li će poslove bezbednosti i zdravlja na radu obavljati zaposleni u Ustanovi ili pravno lice ili preduzetnik, donosi direktor Ustanove.

Za obavljanje poslova bezbednosti i zdravlja na radu poslodavac angažuje pravno lice, odnosno preduzetnika sa licencom i iste obavlja lice za bezbednost i zdravlje na radu.

Stručni poslovi iz st. 1. ovog člana obavljaju se na osnovu Ugovora zaključenog između davaoca i primaoca usluga kojim se bliže uređuju prava, obaveze i odgovornosti ugovornih strana, u skladu sa zakonom.

Član 17.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu u Ustanovi obavlja sledeće poslove:

1. sprovodi postupak procene rizika;
2. vrši kontrolu i daje savete direktoru Ustanove u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
3. učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednosti i zdravih uslova rada;
4. organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline u saradnji sa rukovodiocem odeljenja;
5. organizuje preventivne i periodične preglede i ispitivanja opreme za rad;
6. predlaže mere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnom mestu sa povećanim rizikom;
7. po potrebi prati i kontroliše primenu mera i bezbednosti i zdravlja zaposlenih na radu;
8. prati stanje u vezi sa povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaj sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
9. priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
10. priprema uputstva za bezbedan rad i kontroliše njihovu primenu;
11. zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstava za rad u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog;
12. saraduje i koordinira rad sa službom medicine rada po svim pitanjima;
13. vodi evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u Ustanovi;
14. u pismenoj formi izveštava direktora Ustanove i predstavnika zaposlenih o zabrani rada iz tačke 11;
15. odmah izveštava nadležnu inspekciju rada ako direktor Ustanove i pored zabrane iz tačke 11 naloži zaposlenom da nastavi rad;
16. o svakoj teškoj, smrtnoj ili kolektivnoj povredi na radu, odnosno povredi na radu zbog koje je zaposleni nesposoban za rad duže od tri uzastopna radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi bezbednost i zdravlje zaposlenih odmah, a najkasnije u roku od 24 časa od nastanka, izveštava usmenim i pisanim putem nadležnu inspekciju rada i organ unutrašnjih poslova;
17. vidno obeležava i ističe oznake za bezbednost ili zdravlje radi obaveštavanja i informisanja zaposlenih o rizicima, pravcima kretanja i dozvoljenim mestima zadržavanja kao i o merama za sprečavanje i otklanjanje rizika;
18. redovno prati sve rokove u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, priprema izveštaje za inspekciju rada o otklanjanju nedostataka i nepravilnosti i o drugim naloženim obavezama;

Ako je lice za bezbednost i zdravlje na radu pravno lice ili preduzetnik, njegova prava, obaveze i odgovornosti iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu se uređuju posebnim ugovorom koji zaključuje direktor Ustanove sa ovlašćenim licem pravnog lica ili preduzetnika.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu za svoj rad u sprovođenju mera bezbednosti i zdravlja na radu neposredno je odgovorno direktoru Ustanove.

ORGANI ZA SPROVOĐENJE MERA BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

UPRAVNI ODBOR

Član 18.

Upravni odbor razmatra stanje bezbednosti i zdravlja na radu i donosi opšta akta, odnosno odluke kojima se na opšti način uređuju pojedina pitanja u pogledu obezbeđivanja i unapređivanja bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa zakonom i opštim aktima Ustanove.

U obezbeđivanju i unapređivanju zaštite na radu Upravni odbor ima naročito sledeće zadatke:

1. razmatra izveštaje, analize i predloge Ustanove iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
2. obavlja druge zadatke shodno odredbama pozitivnih propisa.

ODBOR ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 19.

Zaposleni kod poslodavca imaju pravo da izaberu jednog ili više predstavnika za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: predstavnik zaposlenih).

Najmanje tri predstavnika zaposlenih obrazuju Odbor za bezbednost i zdravlje na radu (u daljem tekstu: Odbor).

Poslodavac dužan je da u Odbor imenuje najmanje jednog svog predstavnika, tako da broj predstavnika zaposlenih bude veći za najmanje jedan od broja predstavnika poslodavca.

Postupak izbora i način rada predstavnika zaposlenih i Odbora, broj predstavnika zaposlenih kod poslodavca, kao i njihov odnos sa sindikatom uređuju se kolektivnim ugovorom ili sporazumom zaključenim između poslodavca i predstavnika zaposlenih.

Poslodavac je dužan da najmanje jednom predstavniku zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu omogući odsustvo sa rada u obavljanju poslova radnog mesta na koje je raspoređen u trajanju od najmanje pet časova rada mesečno s pravom na naknadu zarade koja se obračunava i isplaćuje u istom iznosu kao da je radio na poslovima radnog mesta, kao i da obezbedi tehničko-prostorne uslove u skladu sa prostornim i finansijskim mogućnostima, radi obavljanja aktivnosti predstavnika zaposlenih.

Član 20.

Odbor za bezbednost i zdravlje na radu:

1. ima pravo uvida u sva akta koja se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
2. ima pravo da učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu;
3. ima pravo da bude informisan o svim podacima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
4. zahteva od direktora Ustanove da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjivanje rizika koji ugrožavaju bezbednost i zdravlje na radu;
5. može da zahteva vršenje nadzora od strane inspekcije rada ako smatra da direktor Ustanove nije sproveo odgovarajuće mere iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
6. ima pravo da prisustvuje inspekcijском nadzoru iz oblasti bezbednosti i zdravlja na radu.

OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 21.

Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno drugog radnog angažovanja, premeštaja na druge poslove, prilikom

uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad ili promene opreme za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad.

Poslodavac je dužan da zaposlenog u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga određuje i o konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa aktom o proceni rizika.

Osposobljavanje iz stava 1. ovog člana poslodavac obezbeđuje u toku radnog vremena, a troškovi osposobljavanja ne mogu biti na teret zaposlenog.

Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad zaposlenog mora da bude prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mesta i sprovodi se po programu, čiji sadržaj poslodavac mora, kada je to potrebno, da obnavlja i menja.

Ako poslodavac odredi zaposlenom da istovremeno obavlja poslove na dva ili više radnih mesta, dužan je da zaposlenog osposobi za bezbedan i zdrav rad na svakom od radnih mesta.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad poslodavac obavlja teorijski i praktično, u skladu sa programom osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad koji donosi poslodavac.

Provera teorijske i praktične osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu.

Periodične provere osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenog koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom vrše se najkasnije u roku od jedne godine od dana prethodne provere, a na ostalim radnim mestima najkasnije u roku od četiri godine od dana prethodne provere.

Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad obavlja se na jeziku koji zaposleni razume i prilagođava se mogućnostima i sposobnostima osoba sa invaliditetom.

POVREDE NA RADU

Član 22.

Povredama na radu smatraju se povrede prouzrokovane na poslu, na putu od stana do mesta rada i obratno, na službenom putu kao i sve druge povrede nastale zbog ili u vezi sa izvršenjem posla.

Svaku povredu na radu, zaposleni je obavezan da prijavi neposrednom rukovodiocu.

Ako zbog teže povrede, odnosno naglog oboljenja zaposleni nije u mogućnosti da sam prijavi povredu na radu, obavezan je da to učini zaposleni koji se zatekne u radnoj okolini.

Neposredni rukovodilac je dužan da kad sazna za povredu na radu ili naglo oboljenje zaposlenog, odmah o tome obavesti direktora Ustanove i lice za bezbednost i zdravlje na radu, popuni internu prijavu o povredama na radu i zadrži isti izgled mesta dešavanja povrede na radu..

Preduzeće je dužno da za slučaj povrede ili iznenadne bolesti zaposlenog obezbedi: pružanje prve pomoći, da izvrši evakuaciju zaposlenih na način koji je prilagođen prirodi delatnosti Ustanove, organizuje potrebne kontakte sa odgovarajućim službama, pre svega hitne pomoći, hitne medicinske nege, spašavanje i protivpožarne zaštite kao i da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje pomoći, spasavanje, evakuaciju u slučaju moguće opasnosti.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu je dužno da zaposlenom, povređenom na radu, izda propisanu ispravu o povredi na radu odmah a najkasnije u roku od 24 časa od dana saznanja za povredu.

EVIDENCIJA

Član 23.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu vodi i čuva evidencije o:

1. radnim mestima sa povećanim rizikom,
2. zaposlenima raspoređenim na radna mesta sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih, raspoređenih na ta radna mesta,
3. povredama na radu,
4. profesionalnim oboljenjima,

5. bolestima u vezi sa radom,
6. zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad,
7. opasnim materijama koje se koriste u toku rada,
8. izvršenim ispitivanjima uslova radne okoline,
9. izvršenim pregledima i proverama opreme za rad,
10. izdatim sredstavima i opremi za ličnu zaštitu na radu,
11. prijavama smrtnih, kolektivnih i teških povreda na radu, kao i povreda na radu zbog kojih zaposleni nije sposoban za rad više od tri uzastopna radna dana,
12. prijavama profesionalnih obolenja,
13. izvršenim lekarskim pregledima zaposlenih u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu,
14. prijavama opasnih pojava koje bi mogle da ugroze bezbednost i zdravlje zaposlenih. Evidencija se vodi na način kako je to propisano pozitivnim propisima.

POSEBNA ZAŠTITA ŽENA, OMLADINE I OSOBA SA INVALIDITETOM

Član 24.

Zaštita omladine:

Zaposleni mlađi od 18 godina života ne može da radi na poslovima:

1. na kojima se obavlja naročito težak fizički rad, rad pod zemljom, pod vodom ili na velikoj visini;
2. koji uključuju izlaganje štetnom zračenju ili sredstvima koja su otrovna, kancerogena ili prouzrokuju nasledna oboljenja, kao i rizik po zdravlje zbog hladnoće, toplote, buke ili vibracije;
3. koji bi na osnovu nalaza nadležnog zdravstvenog organa, mogu štetno i sa povećanim rizikom da utiču na njegovo zdravlje i život s obzirom na njegove psihofizičke sposobnosti.

Zaposleni između navršene 18-te i 21-e godine života može da radi na poslovima iz stava 1. i 2. samo na osnovu nalaza nadležnog zdravstvenog organa kojim se utvrđuje da takav rad nije štetan na njegovo zdravlje. Troškove lekarskog pregleda za gore pomenute zaposlene snosi poslodavac.

Puno radno vreme zaposlenog mlađeg od 18 godina života ne može da se utvrdi u trajanju dužem od 35 časova nedeljno, niti dužem od osam časova dnevno. Zabranjen je prekovremeni rad i preraspodela radnog vremena zaposlenog koji je mlađi od 18 godina života.

Zaposleni mlađi od 18 godina života ne može da radi noću osim:

1. ako obavlja poslove u oblasti kulture, sporta, umetnosti i reklamne delatnosti;
2. kada je neophodno da se nastavi rad prekinut usled više sile, pod uslovom da takav rad traje određeno vreme i da mora da se završi bez odlaganja, a Ustanova nema na raspolaganju u dovoljnom broju druge punoletne zaposlene;

Ustanova je dužna da u slučaju iz prethodnog stava 2. obezbedi nadzor nad radom zaposlenog mlađeg od 18 godina života od strane punoletnog zaposlenog.

Zaštita materinstva:

Zaposlena žena za vreme trudnoće ne može da radi na poslovima koji su, po nalazu nadležnog zdravstvenog organa, štetni za njeno zdravlje i zdravlje deteta, a naročito na poslovima koji zahtevaju podizanje tereta ili na kojima postoji štetno zračenje ili izloženost ekstremnim temperaturama i vibracijama.

Zaposlena žena za vreme 32 nedeljne trudnoće ne može da radi prekovremeno i noću, ako bi takav rad bio štetan za njeno zdravlje i zdravlje deteta, na osnovu nalaza nadležnog zdravstvenog organa.

Zaposlena žena za vreme poslednjih osam nedelja trudnoće ne može da radi prekovremeno i noću.

Jedan od roditelja sa detetom do tri godine života može da radi prekovremeno, odnosno noću, samo uz svoju pisanu saglasnost.

Samohrani roditelj koji ima dete do sedam godina života ili dete koje je težak invalid može da radi prekovremeno, odnosno noću samo uz svoju pisanu saglasnost.

Prava iz prethodna dva stava ima i usvojlac, hranitelj, odnosno staratelj deteta.

Zaštita osoba sa invaliditetom:

Zaposlenom-osobi sa invaliditetom poslodavac je dužan da obezbedi obavljanje poslova prema prostaljoj radnoj sposobnosti.

Zaposlenom kod koga je, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju, utvrđeno da postoji opasnost od nastanka invalidnosti na određenim poslovima, poslodavac je dužan da obezbedi obavljanje drugog odgovarajućeg posla.

NABAVKA OPREME I SREDSTAVA LIČNE ZAŠTITE NA RADU

Član 25.

Na poslovima gde se primenom tehničkih i ostalih zaštitnih mera na radu ne mogu potpuno otkloniti izvori opasnosti, zaposleni koriste sredstva lične zaštite i opreme.

Snabdevanje zaposlenih zaštitnom obucom, odecom i ostalim sredstvima lične zaštite i opreme određeno je odgovarajućim standardima.

Zaposlenima u Ustanovi, sredstva lične zaštite na radu i lične opreme preko spiska i trebovanja izdaje na upotrebu lice koje odredi direktor Ustanove.

U spisak se unosi datum izdavanja sredstva lične zaštite, odnosno opreme.

Nije dozvoljena upotreba sredstva lične zaštite i lične opreme na radu koja usled dotrajalosti ili oštećenja ne zaštićuju zaposlenog od štetnosti kojima je izložen.

Dotrajala ili oštećena sredstva lične zaštite, bez obzira na to što im rok trajanja nije dospeo, zamenjuje se ispravnim uz povraćaj oštećenih, odnosno neupotrebljivih.

Po prijavi oštećenja od strane zaposlenog, lice za bezbednost i zdravlje na radu obavezno sačinjava zapisnik o uzrocima oštećenja.

Sredstva lične zaštite i lične opreme koriste se samo u zato određene svrhe u toku radnog vremena i na poslovima u Ustanovi.

Zabranjeno je koristite sredstva lične zaštite i lične opreme u privatne svrhe.

Zaposleni koji po bilo kom osnovu prestane da radi u Ustanovi obavezan je da vrati sredstva lične zaštite ili prema knjigovodstvenom stanju nadoknadi njihovu protivvrednost.

Član 26.

Za svako oštećenje ili gubitak sredstava za ličnu zaštitu do koga je došlo usled nemarnosti ili nepažnje, zaposleni je dužan da nadoknadi štetu.

Svako lično zaštitno sredstvo ili oprema koja iz bilo kojih razloga postanu neupotrebljiva, bilo da im je istekao rok trajanja ili su tokom upotrebe postali neupotrebljivi, moraju se povući iz upotrebe i rashodovati.

Odluku o rashodovanju donosi Odbor za bezbednost i zdravlje na radu, odnosno drugi nadležni organ ako je tako uređeno opštim aktima u Ustanovi.

PREGLED I ISPITIVANJE OPREME ZA RAD I ISPITIVANJE USLOVA RADNE OKOLINE

Član 27.

Radi preduzimanja odgovarajućih preventivnih mera, a u cilju povećanja stepena bezbednosti i zaštite na radu, u Ustanovi se vrše periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad i uslova radne okoline.

Periodični pregledi i ispitivanja opreme za rad i uslova radne okoline u Ustanovi se vrše na period u skladu sa propisima

Evidenciju o periodičnim pregledima i ispitivanjima opreme za rad i uslova radne okoline u Ustanovi vodi lice zaduženo za bezbednost i zdravlje na radu.

NAČIN I POSTUPAK UPUĆIVANJA ZAPOSLENIH NA LEKARSKI PREGLED

Član 28.

Zaposleni koji rade na radnim mestima sa povećanim rizikom i drugim radnim mestima za koja je propisima iz oblasti bezbednosti i zdravlju na radu, utvrđena obaveza za lekarским pregledima, šalju se na lekarске прегледе у временском периоду утврђеном прописима и Актом о процени ризика.

Послове код којих постоји могућност професионалних и других обољења у вези са радом не могу да обављају запослени који су склони таквим обољењима.

Запослени са здравственим недостацима не смеју да обављају послове који би могли изазвати опасне последице по њих саме или по њихову околину.

Запослени који су склони професионалним обољењима и повредама на раду, морају да се са послова на којима може да дође до ових обољења, анексом уговора о раду распореде у складу са општим актом о организацији и систематизацији послова.

PRVA POMOĆ U SLUČAJU POVREDE ILI OBOLJENJA ZAPOSLENOG NA RADU

Član 29.

Na predlog lica za bezbednost i zdravlje na radu, direktor Ustanove donosi odluku kojom se određuju zaposleni za pružanje prve pomoći i za koje se organizuje osposobljavanje od strane službe Medicine rada.

Svaki zaposleni koji se zatekne u radnoj okolini dužan je da, prema svojim mogućnostima i znanju u slučaju nezgode na radu učestvuje u pružanju prve pomoći.

Član 30.

Na vidljivim i lako pristupačnim mestima postavljeni su ormarići sa popisanim sanitetskim sredstvima za pružanje prve pomoći. Ormarić je sa spoljne strane obeležen znakom crvenog krsta.

Na zidnom ormariću mora da bude označena:

- 1) adresa i broj telefona najbliže službe hitne pomoći i zdravstvene ustanove;
- 2) adresa i broj telefona zdravstvene ustanove koja pruža specifične usluge za pojedine povrede (npr. Centar za trovanja, Centar za opekotine itd.);
- 3) brojevi telefona najbliže policijske stanice i vatrogasne službe;
- 4) brojevi telefona i imena zaposlenih određenih i osposobljenih za pružanje prve pomoći.

U ormariću za ukazivanje prve pomoći nalazi se sadržaj sanitetskog materijala sa uputstvom za ukazivanje prve pomoći i blok u kome se utvrđuje, odnosno upisuje utrošeni materijal posle ukazane pomoći.

U zidnom ormariću ili prenosivoj torbi za pružanje prve pomoći moraju se nalaziti samo sredstva i oprema koja su za to namenjena, a naročito:

- 1) sterilna kompresna od gaze - pojedinačno pakovanje 10 x 10 cm (5 kom.);
- 2) sterilna gaza po 1/4 m - pojedinačno pakovanje 80 x 25 cm (5 kom.);
- 3) sterilna gaza po 1/2 m - pojedinačno pakovanje 80 x 50 cm (5 kom.);
- 4) sterilna gaza po 1 m - pojedinačno pakovanje 80 x 100 cm (5 kom.);
- 5) kaliko zavoj 10 cm x 5 m (5 kom.);
- 6) kaliko zavoj 8 cm x 5 m (5 kom.);
- 7) lepljivi flaster na koturu 2,5 cm x 5 m (2 kom.);
- 8) lepljivi flaster sa jastučićem (1 kutija);
- 9) trougla marama veličine 100 x 100 x 140 cm (5 kom.);
- 10) igla sigurnica (5 kom.);
- 11) makaze sa zaobljenim vrhom (1 kom.);
- 12) rukavice za jednokratnu upotrebu, par (5 kom.);
- 13) pamučna vata, 100 g (2 kom.);
- 14) nejodno antiseptičko sredstvo za kožu, 100 ml (1 kom.);
- 15) specifikacija sadržaja (1 kom.).

Prijava o povredi na radu popunjava lice za bezbednost i zdravlje na radu u pet primeraka i dostavlja lekaru koji je pregledao zaposlenog koji se povredio.

INSPEKCIJA RADA U OBLASTI BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 31.

Ustanova je dužna da inspekturu rada omogući vršenje nadzora, odnosno ulazak u objekte i prostorije u svako doba kada ima zaposlenih na radu, da odredi najmanje jednog zaposlenog koji će inspektoru rada pružati potrebne informacije i obaveštenja, da inspektoru rada omogući uvid u dokaze o stabilnosti objekta, akte i dokumentaciju, primenjene mere bezbednosti i zdravlja na radu na sredstvima za rad, opremi za ličnu zaštitu i podatke i evidencije o korišćenju i skladištenju opasnih materija.

Ustanova je dužna da postupi po rešenju inspektora rada i da u određenom roku otkloni utvrđene nedostatke.

Ustanova je dužna da izvesti inspektora rada o izvršenju njegovog rešenja, u roku od 8 dana određenog za otklanjanje nadostataka, odnosno nepravilnosti.

ZABRANA VRŠENJA POSLOVA I UDALJENJE SA RADA

Član 32.

Direktor Ustanove će zabraniti vršenje poslova zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu, ne koristi sredstva lične zaštite i ako odbija da postupi po njegovim uputstvima za bezbedan i zdrav rad.

Zbog razloga iz stava 1. ovog člana zaposleni može biti privremeno udaljen sa posla, dok ovi razlozi traju.

MERE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

RADNE PROSTORIJE

Član 33.

Sva mesta u Ustanovi u kojima se vrši rad, kroz koje se prolazi ili u kojima se nalaze sanitarni i drugi uređaji predviđeni za opštu upotrebu zaposlenih i dece, kao i oprema u takvim mestima moraju se održavati u čistom stanju.

Sve radne i sporedne prostorije moraju biti, prema vrsti posla dovoljno osvetljene prirodnom i veštačkom svetlošću. Prozori, osvetljavajući otvori i drugi elementi za osvetljavanje moraju se održavati u čistom i ispravnom stanju. Veštačko osvetljenje radnih prostorija mora biti tako izvedeno da blještavošću ne zaslepljuje zaposlene sa mesta koja predstavljaju naročito opasnost pri kretanju zaposlenih moraju biti dobro osvetljena.

Zidovi i tavanice radnih prostorija moraju imati takvu boju i površinu da upijaju što manje svetla.

Radne prostorije zimi moraju biti zagrejane.

Temperatura radnih prostorija mora odgovarati propisanim vrednostima te radne prostorije. Pri tom se mora uzeti u obzir vlažnost, kretanje vazduha ili intenzitet telesnog rada.

Vazduh radnih prostorija mora da bude umereno vlažan, sa relativnom vlažnošću u zavisnosti od temperature kretanja vazduha.

Uređaji za ventilaciju moraju se održavati u ispravnom stanju, a svaki kvar mora se na vreme prijaviti i otkloniti.

OPREMA ZA RAD

Član 34.

Oprema za rad i sredstva koja služe pri radu mogu se upotrebljavati samo za određenu svrhu, kojoj su namenjeni.

Sigurnosne naprave i zaštitna sredstva na opremi i sredstvima za rad moraju se upotrebljavati prema svojoj nameni.

Zabranjena je zloupotreba i samovoljno odstranjivanje zaštitnih sredstava, kao i njihovo namerno oštećenje.

Zaposleni je dužan da nedostatke i kvarove na zaštitnim sredstvima odmah prijavi neposrednom rukovodiocu.

Uklanjanje zaštitnih naprava i uređaja može se vršiti u slučaju potrebe samo od strane ovlašćenih stručnih lica.

Po prestanku potrebe, zaštitne naprave i uređaji se moraju dovesti u prvobitno stanje.

Održavanje opreme za rad mogu da vrše samo ovlašćena i stručno osposobljena lica.

Pre puštanja opreme za rad na kojima je izvršeno održavanje i popravka, obavezno se moraju proveriti da li pravilno funkcionišu, kao i da li na njima postoje zaštitna sredstva.

Ustanova mora posedovati protivpožarne aparate u propisanom broju i razvrstati ih u objektima na propisanim mestima. Pregled ispravnosti protivpožarnih aparata mora se vršiti na svakih 6 meseci.

Ustanova mora imati i dovoljan broj hidranata i redovno vršiti proveru njihove ispravnosti – jednom godišnje.

ELEKTIČNA STRUJA I ELEKTRIČNI UREĐAJI

Član 35.

Metalne zaštitne kutije za električne instalacije moraju biti uzemljene.

U neposrednoj blizini uređaja pod električnim naponom moraju se postaviti table i natpisi kojima se upozoravaju zaposleni na opasnost od električne struje.

Opasna mesta moraju biti obeležena vidnim oznakama, npr. " Opasno po život" itd.

U prostorijama sa visokim naponom dozvoljen je pristup samo stručnim zaposlenim licima. Prekidači za osvetljenje moraju se nalaziti odmah kraj ulaza u prostorije, na dohvat ruke. Sve sklopke koje služe za uključenje i isključenje struje moraju biti tako izgrađene i postavljene da se pravilnim otvaranjem, pod normalnim naponom, ne stvara električni luk. Alati i pokretne trake na elektromotorni pogon moraju imati naprave protiv previsokog dodirnog napona, bez obzira na to u kakvim se prostorijama upotrebljavaju. Električni vodovi i prenosne naprave i alati smeju se upotrebljavati samo ako su izolovani u skladu sa normama o zaštiti od električnog udara.

OPASNE I ŠTETNE MATERIJE

Član 36.

Lako zapaljive i eksplozivne materije ne smeju se smeštati u magacin sa ostalim materijalima, već u zasebne prostorije udaljene od mesta rada.

Zabranjeno je u radnim prostorijama nagomilavanje lako zapaljivih i eksplozivnih materija i otpadaka.

Otrovne materije moraju se držati u podesnim posudama na sigurnom mestu i pod nadzorom.

Mogu da se izdaju samo ovlašćenim licima koja njima znaju da rukuju.

Prolivene ili rasturene količine ovih materija moraju odmah i sa posebnom pažnjom da se odstrane.

Sve posude sa otrovnim sadržajem moraju da budu označene kako ne bi došlo do zamene (na svim posudama treba ispisati njihovu sadržinu sa oznakom "OTROV").

PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

Na pitanja koja nisu regulisana i uređena ovim pravilnikom ili su regulisana suprotno pozitivnim propisima, primenjivaće se odredbe Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu i drugi pozitivni propisi koji regulišu ovu materiju.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli.

UPRAVNI ODBOR

PU „BISERI“

predsednik

